

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філософський
Кафедра психології

Затверджено
На засіданні кафедри психології
філософського факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31.08 2021 р.)

Завідувач кафедри: проф. Грабовська С.Л.

Силабус з навчальної дисципліни ПП 1.2.09. «Загальна психологія»

**що викладається в межах ОПП «Психологія» першого
рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 053 «Психологія» галузі знань
05 - Соціальні та поведінкові науки**

2020 рік вступу

Львів 2021 р.

Назва дисципліни	Загальна психологія (пізнавальні психічні процеси)
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Коперника, 3
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра психології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	05 Соціальні та поведінкові науки 053 Психологія
Викладачі курсу	Лекції: Партико Тетяна Борисівна, кандидат психологічних наук, доцент, професор кафедри психології Семінарсько-практичні: Партико Тетяна Борисівна, кандидат психологічних наук, доцент, професор кафедри психології
Контактна інформація викладачів	tetyana.partyko@lnu.edu.ua https://filos.lnu.edu.ua/department/psychologiji вкладка співробітники (Партико Т.Б.)
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	П'ятниця 15:00-16:00 год. Кафедра психології
Сторінка курсу	https://filos.lnu.edu.ua/academics/bachelor/spetsialnist-psykhohiia-053
Інформація про дисципліну	Курс розроблено у такий спосіб, щоб надати учасникам необхідні знання для того, щоб закласти фундамент психологічних знань, ознайомивши з найзагальнішими поняттями, проблемами та закономірностями психічних процесів людини. У курсі даються визначення відповідних пізнавальних психічних процесів, функції, теоретичні концепції, різновиди, особливості, індивідуальні відмінності.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Загальна психологія (пізнавальні психічні процеси)» є нормативною дисципліною зі спеціальності 053 - психологія для освітньо-професійної програми «Психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка викладається в четвертому семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення нормативної дисципліни «Загальна психологія (пізнавальні психічні процеси)» є оволодіти такими базовими поняттями, як відчуття, сприймання, пам'ять, мислення, мовлення, ява, увага.
Література для вивчення дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 388 с. Детальніше: https://www.yakaboo.ua/ua/zagal-na-psihologija-teoretichnij-kurs.html?gclid=CjwKCAjwi9-HBhACEiwAPzUhHDtP2hnJfrxsoKBFQgYeErhMnWBg3x-FHQX0tUm74vuRgNrfuNMwRoC22EQAvD_BwE 2. Максименко С. Д. Загальна психологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 272 с. Детальніше: https://www.yakaboo.ua/ua/zagal-na-psihologija-1574143.html?gclid=CjwKCAjwi9-HBhACEiwAPzUhHDtP2hnJfrxsoKBFQgYeErhMnWBg3x-FHQX0tUm74vuRgNrfuNMwRoC22EQAvD_BwE

	<p>?iwAPzUhHBurzOkKBi5-UhHBurzOkKBi5-rzOkKBi5-b15RxUSt_06wDtq9fDa4hYyXJFd96j2z7idluoKKfGhoC6G0QAvD_BwE</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Москалець В. П. Загальна психологія. – К.: Ліра, 2020. – 564 с. 4. Партико Т. Б. Загальна психологія. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. – 416 с. Детальніше: https://samorozvytok.info/content/tb-partyko-zagalna-psyhologiya-pidruchnyk-1 5. Партико Т. Б. Курс загальної психології. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002. – 208 с. 6. Психологія / За заг. ред. Т. Б. Партико. – К.: Ін Юре, 2014. – 664 с. 7. Сергєєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасєка О. В. Загальна психологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с. Детальніше: https://www.yakaboo.ua/ua/zagal-na-psiologija-1033118.html#tab-attributes <p>Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с. Детальніше: https://www.yakaboo.ua/ua/zagal-na-psiologija-teorija-ta-praktikum-navchal-nij-posibnik.html?gclid=CjwKCAjwi9-HBhACEiwAPzUhHIBJ9drCNOLss9ZoznxDJMIJzE-byzjqhYxY5xrHBXkb5HfjqDX7KxoC4nUQAvD_BwE 9. Приходько Ю. О., Юрченко В. І. Психологічний словник-довідник. – К.: Каравела, 2020. – 418 с.
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	64 години аудиторних занять (з них 32 години лекцій, 32 години семінарсько-практичних занять). 26 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>Курс передбачає формування такої <i>інтегральної компетентності</i>, як здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.</p> <p>Курс формує такі <i>загальні компетентності</i>, як:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; ➤ знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; ➤ здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; ➤ здатність бути критичним і самокритичним; ➤ здатність приймати обґрунтовані рішення; ➤ здатність генерувати нові ідеї (креативність); ➤ навички ефективної міжособової взаємодії; ➤ здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; ➤ здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку;

- здатність професійно спілкуватись державною мовою з широкою науковою спільнотою, фахівцями-практиками та громадськістю, грамотно будувати наукові тексти.

У результаті вивчення курсу формуються такі *спеціальні компетентності*:

- здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології;
- здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ;
- здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків;
- здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел;
- здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій;
- здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження;
- здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації; здатність дотримуватися норм професійної етики;
- здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку;
- здатність до спілкування в діалоговому режимі з науковою спільнотою, фахівцями-практиками та індивідуальними і груповими споживачами фахової психологічної допомоги в певній галузі наукової та/або практичної діяльності.

Програмними результатами навчання є:

- здатність аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання;
- розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань;
- здійснювати пошук інформації з різних джерел, у тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань;
- обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел;
- пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання;
- формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника;
- взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності;
- відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку;
- знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога;
- демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

Ключові слова	Пізнавальні психічні процеси, відчуття, сприймання, пам'ять, мислення, мовлення, уява, увага.					
Формат курсу	Очний (семінарсько-практичні), дистанційний (лекції).					
	Проведення лекцій, семінарсько-практичних занять, консультацій та самостійної роботи студентів для кращого розуміння тем.					
Теми	Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
	1/	Знайомство з вимогами до курсу. Тема 1. Відчуття Теорії відчуттів. Види відчуттів та їхні особливості. Зорові, слухові, нюхові, смакові, тактильні, температурні, больові, статичні, кінестетичні, дотикові, вібраційні та органічні відчуття. Класифікація відчуттів. Систематична та структурно-генезисна класифікації. Екстероцептивні, інтероцептивні та пропріоцептивні відчуття. Специфічні та неспецифічні відчуття. Мономодальні та інтермодальні відчуття. Контактні та дотикові відчуття. Протопатичні та епікритичні відчуття.	Лекція	1. Бази́ма Б. А. Цвет и психика. – Харьков, 2001. 2. Гиппентретер Ю.Б. Психология ощущений и восприятия Изд.2-е. – М.: ЧеРо, 2002. – 610 с. 3. Костюченко О. В. Формування сенсорних образів на основі нюхових відчуттів: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.01; Ін-т психології ім. Г.С.Костюка АПН України. — К., 2003. – 19 с. 4. Ломов Б. Ф. Каждая чувствительность и осязание // Познавательные процессы: ощущения, восприятие / Под ред. А. В. Запорожца и др. – М.: Педагогика, 1982. – С. 197 – 218. 5. Солсо Р. Когнитивная психология. – 6-е изд.. – СПб.: Питер, 2006. – 589 с. http://yanko.lib.ru/books/psycho/solso=cognitive_psychology-6.ru=ann.htm Шиффман Х. Р. Ощущение и восприятие. – 5-е изд. – СПб.-М.: Питер, 2003. – С. 24 – 38, 56 – 231, 492 – 560, 622 – 771.	Пошук навчальної літератури 1 год.	
	1/	Тема 1. ВІДЧУТТЯ як джерело інформації про навколишній світ та внутрішні стани людини. <i>Різновиди та особливості відчуттів.</i>	Сем.зан.			
	2/	Тема 1. Відчуття (продовження) Загальні властивості відчуттів. Закономірності відчуттів. Абсолютна чутливість; поріг абсолютної чутливості. Диференційна чутливість; поріг диференційної чутливості. Дріб Вебера. Основний психофізичний закон. Адаптація відчуттів: негативна та	Лекція		Підгот. до сем.зан. Реферув. наукової літератури 2 год	

	2/	<p>позитивна. Взаємодія відчуттів. Сенсibilізація та синестезія. Контраст відчуттів.</p> <p>Тема 1. ВІДЧУТТЯ як джерело інформації про навколишній світ та внутрішні стани людини. <i>Заканомірності відчуттів.</i></p>	Сем.зан.			
	3/	<p>Тема 2. Сприймання. Загальна характеристика сприймання. Класифікація за провідним аналізатором. Зорове, слухове та дотикове сприймання. Класифікація за метою діяльності. Мимовільне та довільне сприймання. Класифікація за основною формою існування матерії.</p>	Лекція	<p>1. Бабатіна С.І. Особливості сприйняття та переживання часу у студентів на етапі адаптації та ідентифікації // Наука і освіта. – 2013. – № 7. – С. 120-125.</p> <p>2. Бакаленко О.А. Психологія сприйняття та переробки інформації. Навчальний посібник. – Харків, 2017.</p> <p>3. Івашкевич Е., Гудима, О. Психологічний зміст механізмів сприйняття особистістю іноземної мови // Збірник наукових праць "Проблеми сучасної психології". – 2019. – № 46. – С.157-177.</p> <p>4. Клименко Ю.О. Категорія часу в психологічній науці // Психологія і особистість. – 2017. – № 1 (11). – С. 64-72.</p> <p>5. Полунін, О.В. Переживання людиною плину часу: експериментальне дослідження: [монографія]. К.: Гнозис, 2011. – 360 с.</p> <p>6. Солсо Р. Когнитивная психология. – 6-е изд.. – СПб.: Питер, 2006. – 589 с. Режим доступа: http://yanko.lib.ru/books/psycho/solso=cognitive_psychology-6.ru=ann.htm</p> <p>Шиффман Х. Ощущение и восприятие. – Изд-е 5-е. – М.-СПб.: Питер, 2003. – С. 31 – 39, 233 – 491, 561 – 621, 772 – 790.</p>	<p>Підгот. до сем.зан.</p> <p>Реферув. наукової літератури</p> <p>1 год</p>	
	3/	<p>Тема 2. СПРИЙМАННЯ як відображення цілісної картини світу. <i>Класифікація сприймань.</i></p>	Сем.зан.			
	4/	<p>Тема 2. Сприймання (продовження). Предметність сприймання. Структурність сприймання. Цілісність сприймання. Константність сприймання. Аперцепція сприймання. Осмисленість та узагальненість сприймання. Вибірковість сприймання. Індивідуальні відмінності сприймання. Типи сприймання: аналітичний та синтетичний, суб'єктивний та об'єктивний, художній та мислительний.</p>	Лекція		<p>Підгот. до сем.зан.</p> <p>Реферув. наукової літератури</p> <p>1 год</p>	
	4/	<p>Тема 2. СПРИЙМАННЯ як відображення цілісної картини світу. <i>Особливості та індивідуальні відмінності сприймань</i></p>	Сем.зан.			
	5/	<p>Тема 3. Пам'ять. Поняття про пам'ять</p>	Лекція	<p>1. Вербицька П. Культурна пам'ять як чинник</p>	<p>Підгот. до змістового</p>	

		та її основні функції. Основні теоретичні підходи до вивчення пам'яті. Види пам'яті та їхня класифікація. Класифікація за тривалістю закріплення та зберігання матеріалу. Класифікація за характером психічної активності. Класифікація за ступенем розуміння матеріалу. Класифікація за характером цілей діяльності.		конструювання ідентичності в умовах трансформації українського суспільства // Historical and Cultural Studies. — Lviv : Lviv Politechnic Publishing House, 2018. — Vol 5. — No 1. — P. 15–22. 2. Гуменюк Г. Аналіз властивостей пам'яті та їх специфіки: системний підхід // Збірник наукових праць "Проблеми сучасної психології". – 2019. – № 14. 3. Познавательная активность в системе процессов памяти / Под ред. Н. И. Чуприковой. – М.: Педагогика, 1989. 4. Родина К. М. Роль образной памяти у розвитку саморегуляції тілесного «Я» в юнацькому віці // Збірник наукових праць "Проблеми сучасної психології" – 2017. – № 37. 5. Слободенюк Л. Кількісний опис процесів пам'яті // Психологія і суспільство – 2003. - №2. – С. 122-132. Режим доступу: http://journals.uran.ua/index.php/1810-2131/article/view/125779/120289	модуля І Підгот. до сем.зан. Реферув. наукової літератури 3 год	
5/	Тиждень звітності по І модулю (теми 1-2). Наукові доповіді студентів	Тести Семинарське заняття				
6/	Тема 3. Пам'ять (продовження). Процеси пам'яті. Запам'ятовування; умови успішного запам'ятовування. Збереження; умови успішного збереження. Відтворення та його різновиди.	Лекція		Підгот. до сем.-практ. зан. Опрацювання та інтерпр. результатів практич. роботи		
6/	Тема 3. ПАМ'ЯТЬ: класифікація видів пам'яті. Практична робота № 1	Сем.-практ. зан.		1 год		
7/	Тема 3. Пам'ять (продовження). Умови успішного пригадування. Забування. Умови забування. Індивідуальні відмінності пам'яті. Типи образної пам'яті. Ейдетична пам'ять.	Лекція		Підгот. до сем.зан. 1 год		
7/	Тема 3. ПАМ'ЯТЬ: процеси та індивідуальні відмінності пам'яті.	Сем. зан.				
8/	Тема 4. Мислення. Мислення як вища форма пізнавальної діяльності. Основні теоретичні підходи до вивчення мислення в психології. Види мислення та їхня класифікація: за характером об'єкта мислительної діяльності, ступенем новизни й	Лекція		Підгот. до сем.зан. 1 год		
			1. Бутенко Л.Л. Культура наукового мислення як передумова успішності діяльності науково-педагогічних працівників // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. – 2015. – № 2 (65) – С. 27-37. 2. Довгалюк Т.А. Поняття мислення як метакогнітивного процесу у			

	8/	оригінальності, характером задач, засобом дії, розгорненням, ступенем реальності та впливом на емоційну сферу людини. Тема 4. МИСЛЕННЯ: класифікація видів мислення.	Сем. зан.	психологічній науці // Молодий вчений. – 2015. – №10 – Ч.2. – С. 184-187. <u>Калмикова Л. О.</u> Проблеми мислення, мовлення і внутрішнього діалогізму особистості // Психолінгвістика. – 2013. – Вип. 14. – С. 185-197. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/psling_2013_14_16.pdf		
	9/	Тема 4. Мислення (продовження). Мислення як процес. Основні стадії (фазова динаміка) процесу мислення. Основні мисленнєві операції людини. Тема 4. МИСЛЕННЯ: стадії мислення, мисленнєві операції, логічні форми та індивідуальні відмінності. Практична робота № 2	Лекція Сем.-практ. зан.	1. Карпенко В. В. Психологія мислення: феноменологія, процес і детермінанти // <u>Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія психологічна</u> . – 2013. – Вип. 1. – С. 32-42. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nvldu_2013_1_6.pdf 2. Літвінова М. Б. Досвід діагностування кліпового мислення // Педагогічні науки: Зб-к наук. праць Херсонського державного університету. – 2017. – № 76(3). – С. 140-145.	Підгот. до сем.-практ.зан. Опрацювання та інтерпр. результатів практич. роботи 2 год	
	10/	Тема 4. Мислення (продовження). Логічні форми мислення. Індивідуальні відмінності мислення. Типи розуму. Індивідуальні стилі мислення. Тиждень звітності по II модулю (теми 3-4) Наукові доповіді студентів	Лекція Тести Сем. зан.	1. Пасічник І. Д. Мислення як предмет психології // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія: Психологія і педагогіка. – 2013. – Вип. 25. – С. 3-9. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nznuoapp_2013_25_3.pdf 2. Эльбекьян К.С., Пажитнева Е.В., Маркарова Е.В., Муравьева А.Б. Особенности клипового мышления современного студента // Международный журнал прикладных и фундаментальных исследований. – 2017. – № 4(1). – С. 289-292.	Підгот. до змістового модуля II Підгот. до сем.зан. 3 год	
	11/	Тема 5. Мовлення. Поняття про мову та мовлення. Функції мовлення. Психолінгвістичні теорії розвитку мовлення. Психологічні механізми породження мовлення. Сприймання та розуміння мовлення.	Лекція	1. Вахнован М. Взаємозв'язок мовлення та пізнавальної сфери студентів у контексті оволодіння іноземною мовою // Збірник наукових праць "Проблеми сучасної психології". – 2015. – № 27. 2. Лиля М. В. Внесок Б. Ф. Басва в розвиток пси-	Підгот. до сем.зан. 1 год.	

	11/	Основні властивості мовлення. Види мовлення. Зовнішнє мовлення. Усне, писемне та афективне мовлення. Діалогічне та монологічне мовлення. Егоцентричне мовлення. Внутрішнє мовлення.	Сем. зан.	хології внутрішнього мовлення // Психолінгвістика . – 2012. – Вип. 9. – С. 82-87. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/psling_2012_9_13.pdf Новак О. М. Психологічні аспекти писемного мовлення // Актуальні питання корекційної освіти . – Вип. 2. – С. 184-193. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/apko_2011_2_24.pdf		
	12/	Тема 5. Мовлення (продовження). Психологічні механізми породження, сприймання і розуміння мовлення. Моделі Л. Виготського, М. Жінкіна, О. Леонтьєва, Т. Ушакової, І. Зимньої, М. Гаррета. Поняття про універсальний предметний код (М. Жінкін). Основні особливості мовлення: змістовність, зрозумілість, виразність, дієвість. Індивідуальні відмінності мовлення. Стили мовлення.	Лекція	1.Нуртаєва Ю. О. Погляди вітчизняних психологів та психолінгвістів на внутрішнє мовлення // Горизонти освіти . – 2014. – № 1. – С. 84-87. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/gorosv_2014_1_16.pdf 2.Психологія мовлення і психолінгвістика: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. ред. Л.О.Калмикової. – К.: Фенікс, 2008. – 245 с. 3.Чибісова Н. Г., Тарасова О. І. Культура мовлення та її особливості. Риторика. – К.: Центр навчальної літератури, 2003.	Підгот. до сем.зан. 1 год.	
	12/	Тема 5. МОВЛЕННЯ як психічний процес спілкування між людьми	Сем.зан.			
	13/	Тема 6. Уява Загальне поняття про уяву. Основні функції уяви. Основні теоретичні підходи до вивчення уяви. Психологічні механізми уяви. Види уяви та їх класифікація. Мрія як особливий вид уяви.	Лекція	1. Мрака Н. М. Роль творчої уяви та інтуїції у літературній діяльності // Наукові записки. Серія «Психологія і педагогіка». – 2013. – Випуск 22 – С.126-13. 2. Роменець В. А. Психологія творчості. – К: Либідь, 2001. – С. 247-258. 3. Смольська Л. М. Західні підходи в дослідженнях творчості // Практична психологія та соціальна робота. – 2004. – № 3. – С. 61-66. 4. Шрагина Л. И. Проблема психологии творческого воображения в работе Т. Рибо «Творческое воображение» // Вісник Харківського національного універси-	Підгот. до сем.зан. 1 год	
	14/	Тема 6. Уява (продовження) Прийоми створення образів уяви: аглютинація, доповнення, комбінування, гіперболізація, акцентування, літота, якісне перетворення, типізація, схе-	Лекція		Підгот. до сем.-практ.зан. Реферув. наукової літератури Опрацюван	

	14/	матизація, перенесення, аналогія та реконструювання. Індивідуальні відмінності уваги. Практична робота № 3. Наукові доповіді студентів	Сем.-практ. зан.	тету. Серія «Психологія». – 2013. – №1065. – С.76-79.	ня та інтерпр. результатів практич. роботи 2 год	
	15/	Тема 7. Увага Загальне поняття про увагу та її основні функції. Специфіка уваги у порівнянні з іншими пізнавальними психічними процесами. Основні теоретичні підходи до вивчення уваги. Види уваги та їх класифікація. Основні властивості уваги: обсяг, концентрація, розсіяність, розподіл, переключення, стійкість, коливання. Уявна та справжня розсіяність уваги. Зовнішнє і внутрішнє коливання уваги.	Лекція	1. Вундт В. Сознание и внимание // В кн.: Хрестоматія по вниманию / Под ред. А. Н. Леонтьева и др. – М.: Изд-во МГУ, 1976. – С. 8 – 24. 2. Добрынин Н. Ф. О теории и воспитании внимания // В кн.: Хрестоматія по вниманию / Под ред. А. Н. Леонтьева и др. – М.: Ихд-во МГУ, 1976. – С. 243 – 259. 3. Жорник О. Є. Моделювання розподілу уваги // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія: Психологія і педагогіка. – 2009. – Вип. 12. – С. 93-99. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nznuoapp_2009_12_1_1.pdf 4. Линдсли Д. Внимание, сознание, сон и бодрствование // В кн.: Нейрофизиологические механизмы внимания / Под ред. Е. Д. Хомской. – М.: Изд-во МГУ, 1979. – С. 15 – 50.	Підгот. до сем.-практ. зан. Опрацювання та інтерпр. результатів практич. роботи 2 год	
	15/	Тема 7. УВАГА як спрямованість та зосередженість психічної діяльності. Практична робота № 4.	Сем.-практ. зан.			
	16/	Підсумкове заняття	Лекція		Підгот. до змістового модуля III 3 год	
	16/	Тиждень звітності по III модулю (теми 5-7) Наукові доповіді студентів	Тести Сем.-практ. зан.			
Підсумковий контроль, форма	Іспит в кінці семестру тестовий					
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з анатомії та еволюції нервової системи людини, фізіології ЦНС та ВНД, експериментальної психології, психодіагностики, психофізіології, соціальної психології, практикуму з загальної психології і основ психологічної практики (практичної психології), достатніх для сприйняття категоріального апарату загальної психології.					
Навчальні методи та техніки, які бу-	Презентації, лекції, семінари, практичні заняття, дискусії.					

дуть використовуватися під час викладання курсу	
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • контрольні заміри (модулі): максимальна кількість балів 28 • семінарські заняття: максимальна кількість балів 11 • практичні роботи: максимальна кількість балів 4 • наукові доповіді: максимальна кількість балів 7 • іспит: максимальна кількість балів 50. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100. Жодні форми академічної недоброчесності не толеруються</p>
Питання до екзамену	<ol style="list-style-type: none"> 1. Відчуття як найпростіший пізнавальний психічний процес. 2. Теорії відчуттів: емпіризму, солипсизму, специфічної енергії органів чуття, рефлекторна. 3. Особливості відчуття світла та кольору. Феномен Пуркінє. Ахроматичний та хроматичний контрасти. 4. Трикомпонентна теорія кольорового зору. 5. Особливості відчуття тону і шуму. 6. Поняття про консонанс і дисонанс. Психоакустичний ефект. 7. Нюхові відчуття. Стереохімічна теорія нюху. 8. Смакові відчуття. 9. Тактильні та дотикові відчуття. 10. Температурні та больові відчуття. 11. Статичні та кінестетичні відчуття. 12. Вібраційні та органічні відчуття. 13. Систематична класифікація відчуттів. 14. Структурно-генезисна класифікація відчуттів. 15. Загальні властивості відчуттів. 16. Абсолютна та диференційна чутливість. Пороги чутливості. Дріб Вебера. 17. Логарифмічна форма основного психофізичного закону. 18. Степенева форма основного психофізичного закону. 19. Узагальнена форма основного психофізичного закону. 20. Адаптація та взаємодія відчуттів. 21. Сенсibilізація та синестезія. Контраст відчуттів. 22. Природа сприймань людини. Роль мікро- і макрорухів у формуванні образу сприймань. 23. Основні теоретичні підходи до вивчення сприймань: структуралізм, гештальтпсихологія, екологічний підхід, конструктивістський підхід. 24. Класифікація сприймань за провідним аналізатором. 25. Класифікація сприймань за метою діяльності. 26. Класифікація сприймань за основною формою існування матерії. 27. Сприймання форми, величини та відстані об'єктів. Гострота зору. Акомодація та конвергенція. Окомір людини. 28. Сприймання об'ємності та напрямку об'єктів. Монокулярний паралакс руху. Бінокулярний та монокулярний стереоефекти. Кінетичний ефект глибини. 29. Зорові ілюзії. 30. Сприймання часу. 31. Сприймання руху. Стробоскопічний рух. Фі-феномен. 32. Предметність та структурність сприймання. 33. Цілісність сприймання. Закони цілісного сприймання форми. 34. Константність та апперцепція сприймання. 35. Осмисленість, узагальненість та вибірковість сприймання. 36. Індивідуальні відмінності сприймання. Типи сприймання. 37. Поняття про пам'ять та її основні функції. 38. Основні теоретичні підходи до вивчення пам'яті: фізіологічний, біохімічний, інформаційно-

- кібернетичний, психологічний.
39. Психологічні теорії пам'яті: асоціативна, гештальттеорія, біхевіоральна, психоаналітична, діяльнісна, когнітивна.
 40. Класифікація пам'яті за тривалістю закріплення та зберігання матеріалу.
 41. Класифікація пам'яті за характером психічної активності (за змістом).
 42. Класифікація пам'яті за ступенем розуміння матеріалу.
 43. Класифікація пам'яті за характером цілей діяльності.
 44. Запам'ятовування як процес пам'яті: умови успішного запам'ятовування, ефект Зейгарнік.
 45. Організація процесу заучування. Основні форми заучування. Закон Йоста.
 46. Ефективна організація повторення матеріалу.
 47. Збереження як процес пам'яті: умови успішного збереження, ефект краю.
 48. Різновиди відтворення як процесу пам'яті. Умови успішного пригадування. Прийоми пригадування.
 49. Забування як процес пам'яті: теорії забування, умови забування. Проактивна та ретроактивна інтерференція.
 50. Криві збереження (забування) Г. Еббінгауза та Г. П'єрона. Феномен ремінісценції.
 51. Індивідуальні відмінності пам'яті. Типи образної пам'яті. Поняття про ейдетичну пам'ять.
 52. Мислення як вища форма пізнавальної діяльності.
 53. Основні детермінанти процесу мислення.
 54. Ефект соціальної інгібіції та фасилітації.
 55. Механістичний підхід до вивчення мислення.
 56. Телеологічний підхід до вивчення мислення.
 57. Цілісний підхід до вивчення мислення.
 58. Генезисний підхід до вивчення мислення.
 59. Особистісний (мотиваційний) підхід до вивчення мислення.
 60. Історичний підхід до вивчення мислення.
 61. Діяльнісний підхід до вивчення мислення.
 62. Класифікація мислення за характером об'єкта мислительної діяльності.
 63. Класифікація мислення за ступенем новизни і оригінальності.
 64. Класифікація мислення за характером задач, засобом дії, розгорненням, ступенем реальності, впливом на емоційну сферу людини.
 65. Основні стадії (фазова динаміка) процесу логічного та творчого мислення.
 66. Мисленнєві операції людини.
 67. Логічні форми мислення.
 68. Індивідуальні відмінності мислення.
 69. Індивідуальні стилі мислення: якості та типи розуму.
 70. Інтелектуальні стилі.
 71. Поняття про мову та мовлення. Функції мовлення.
 72. Психолінгвістичні теорії розвитку мовлення: наuczіння, преформізму, релятивістська, когнітивна.
 73. Зовнішнє мовлення. Усне, писемне та афективне мовлення.
 74. Діалогічне та монологічне мовлення.
 75. Історія розвитку писемного мовлення: піктографічне, ідеографічне, складове, літерно-звукове.
 76. Егоцентричне мовлення.
 77. Внутрішнє мовлення.
 78. Психологічні механізми породження, сприймання та розуміння мовлення.
 79. Поняття про універсальний предметний код.
 80. Основні особливості мовлення.
 81. Індивідуальні відмінності мовлення.
 82. Стилi мовлення.
 83. Загальне поняття про уяву. Основні функції уяви.
 84. Основні теоретичні підходи до вивчення уяви: філософія раціоналізму, асоціативна психологія, психоаналіз.
 85. Гіпотези щодо психологічних механізмів уяви.
 86. Класифікація уяви за змістом; характером психічної активності; характером цілей діяльності.
 87. Класифікація уяви за ступенем новизни і оригінальності; ступенем реальності; за просторовими характеристиками об'єктів.

	<p>88. Класифікація уяви за характером образів; провідною роллю психічних процесів.</p> <p>89. Мрія як особливий вид уяви.</p> <p>90. Прийоми створення образів уяви.</p> <p>91. Індивідуальні відмінності уяви.</p> <p>92. Загальне поняття про увагу та її основні функції.</p> <p>93. Причини неуважності та шляхи їх подолання.</p> <p>94. Основні теоретичні підходи до вивчення уваги: моторна, апперцептивно-волюнтаристська, емоційна, фізіологічна, діяльнісна та інформаційна.</p> <p>95. Класифікація уваги за характером цілей діяльності.</p> <p>96. Чинники мимовільної, довільної та післядовільної уваги.</p> <p>97. Класифікація уваги за спрямованістю.</p> <p>98. Класифікація уваги за формою організації; ступенем соціалізації.</p> <p>99. Класифікація уваги за ступенем регуляції; орієнтацією на конкретні психічні процеси.</p> <p>100. Основні властивості уваги.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу</p>